

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Код: ЗП01
2. Назва: **ФІЛОСОФІЯ ОСВІТИ**
3. Тип (обов'язковий / вибірковий): обов'язковий
4. Цикл (короткий, перший, другий, третій): загальної підготовки
5. Рік навчання, коли пропонується цей компонент: перший
6. Семестр/триместр, коли реалізується цей компонент: 1 семестр
7. Кількість встановлених кредитів ЄКТС: три
8. Прізвище лектора: професор Свириденко Д.Б.
9. Результати навчання:

знання: предмет, зміст та завдання філософії освіти як самостійної наукової і навчальної дисципліни, а також як окремої галузі філософії; основні історичні та сучасні тенденції розвитку освіти на рівні філософської рефлексії; ціннісно-цільові пріоритети освіти та сутність нової освітянської парадигми, її провідні теоретико-методологічні засади, цілі, завдання і принципи; філософсько-антропологічні засади сучасної педагогіки.

вміння: застосування загально-філософської методології та методології філософії освіти у подальшій професійній діяльності; навички та вміння критично оцінювати логіку трансформаційних процесів в освітній сфері у прив'язці до соціокультурної ситуації; інтерпретація системи освіти як соціального інституту із складними закономірностями існування та розвитку.

компетентності: висока наукова культура як результат поглиблення розуміння продуктивних зв'язків науки та освіти; розкривати взаємозв'язки філософії освіти із суміжними дисциплінами, реалізуючи її потенціал для прийняття педагогічно-оптимальних рішень.

10. *Форми запровадження (аудиторне – дистанційне навчання...):* аудиторне
11. *Зміст курсу:*

Тема 1. Феномен освіти та предмет філософії освіти

Освіта як соціокультурний феномен. Об'єкт і предмет філософії освіти. Філософія освіти як методологія розвитку освіти. Поняття “дух епохи”, його складові. Освіта і виховання з погляду філософії. Спільні та відмінні риси філософії освіти та педагогіки. Пракселогічний вимір філософії освіти

Тема 2. Антична філософія освіти. Середньовічна філософія освіти

Платонівська парадигма знання. Зміст філософсько-освітньої концепції Платона, його види освіти і виховання. Епістемологічний поворот Аристотеля. Теоретичний та практичний розум за Аристотелем. Філософсько-освітні погляди Августина. Типи мудрості Томи Аквінського. Філософія єдності віри і розуму за Томою Аквінським.

Тема 3. Гуманізм як освітня філософія. Просвітництво як освітня філософія

Гуманістичний оптимізм та його освітня проекція. Проблема обґрунтування нового гуманізму в галузі освіти. Феномен людини як *tabularasa* у освітньому вимірі. Принцип природовідповідності в теорії виховання Дж. Локка. Завдання освіти за Дж. С. Міллем. Основні принципи філософсько-освітньої концепції Ж.-Ж. Руссо (самовдосконалення, природне виховання, принцип свободи тощо).

Тема 4. Освітні ідеї основних напрямів філософії (екзистенціалізм, феноменологія, критична теорія, герменевтика, аналітична філософія, прагматизм, постмодернізм)

Проблема реалізації основних ідей екзистенціалізму в освітніх закладах. Роль вчителя з позиції екзистенціалізму. Можливості феноменологічного методу для аналізу проблем розвитку освіти. Феноменологія Г.Чемберлена та проблема пізнання в освіті. Аналітична філософія освіти та її представники (Нейрат, Харді, Фейгель тощо). Основні завдання освіти за теорією прагматизму Дж. Дьюї. Ролі вчителя та учня у теорії прагматизму. Наративне знання, його соціальний та політичний контекст у постмодерній філософії освіти. Освітні цінності, пропонувані філософією постмодернізму.

Тема 5. Ключові принципи європейської вищої освіти. Принцип свободи руху знань. Принцип свободи навчання та викладання. Принцип “трикутника знань”

Фундаментальні засади створення Європейського простору вищої освіти. Зв'язок між знанням та якістю людського розвитку. Філософське обґрунтування принципів свободи навчання та викладання. Концепт академічної свободи та практика його реалізації в Україні. Сутність та інноваційний потенціал принципу "трикутника знань" та особливості його реалізації в Україні.
Тема 6. Філософія освіти глобальної доби. Мультикультуралізм та космополітизм в освіті. Інтернаціоналізація освіти. Освіта впродовж життя

Філософські засади мультикультурної моделі освіти. Роль мультикультурної освіти на тлі входження України у європейський освітній і науковий простір. Толерантність та конфлікт цінностей в умовах глобалізації освіти. Соціокультурні детермінанти актуалізації ідеї навчання впродовж життя. Зasadничі принципи "Меморандуму освіти впродовж життя". "Відповіді" інтернаціоналізації освіти на виклики глобалізації. Проблеми та протиріччя розвитку інтернаціоналізації освіти в Україні.

Шкала оцінювання: національна та ECTS. Критерії оцінювання.

Рівень	Характеристика відповідей студента	
	на питання теоретичного змісту	на питання практичного змісту
Низький	Студент не усвідомлює змісту питання, тому його відповідь не має безпосереднього відношення до поставленого питання. Наявна відсутність уміння міркувати.	Обсяг висвітлених питань менше 50%. У студента відсутня уява, необхідна для висвітлення питань.
Задовільний	Відповіді на питання носять фрагментарний характер, відтворення знань здійснюється на рівні запам'ятовування. Студент поверхово володіє умінням міркувати.	Обсяг висвітлених питань у межах 50-70%. Студент погано володіє засобами відтворення властивостей предметів, явищ, процесів.
Достатній	У відповідях на питання допускаються деякі неточності або помилки не принципового характеру. Студент демонструє розуміння навчального матеріалу і прагне логічно розмірковувати при відповіді.	Обсяг правильно висвітлених питань більше 75%. Відповідь містить окремі неточності і незначні помилки.
Високий	Студент дає повну і розгорнуту відповідь на питання. Його відповідь характеризується логічністю і послідовністю суджень, без включення випадкових і випадання істотних з них.	Обсяг правильно висвітлених питань дорівнює 100%. Кожне висвітлене питання супроводжується ґрунтовним поясненням.

Сума балів за навчальну діяльність	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку
90-100	A	високий: відмінно	зараховано
80-89	B	достатній: добре	
70-79	C		
65-69	D	низький: задовільно	
60-64	E		
35-39	FX	незадовільний (з можливістю повторного складання)	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільний (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

15. Мова викладання: українська